

Gelderlander 3-4-2010

STUWWAL Uniek landschap mag niet worden aangetast door nieuwe

De Geest in Beek

Nog steeds dreigt de Geest op de stuwwal in Beek bebouwd te worden. Verkiezingsbeloften dreigen genegeerd te worden. Bewoners waarschuwen.

Het belang en de bijzonderheid van de stuwwal als aardkundig, ecologisch en cultuur-historisch element is onlangs tijdens een debat in het kulturhus in Beek heel duidelijk naar voren gebracht door geoloog Hans de Jong. Op dezelfde bijeenkomst toonde sociaal geograaf Jan Smit aan dat er voor nieuwe bouwprojecten in Beek op De Geest, met als argument om de krimp (vergrijzing, terugloop bevolking) tegen te gaan, geen enkele basis bestaat. Zulke plannen werken hier juist vergrijzing in de hand. En wat nog belangrijker is: de leefbaarheid in de omgeving wordt juist minder. Marc Wingens, directeur Gelders Erfgoed, gaf op de bijeenkomst een overzicht van gebeurtenissen die zich afspeelden in de afgelopen twee jaar tussen gemeente, provincie en de Stichting Monument en Landschap en de ontwikkelaars.

Veel kleine kernen zijn de afgelopen jaren verknald omdat gemeenten het interessant vonden grond te verkopen en er niemand meer was om hen te adviseren over ruimtelijke kwaliteit.

Bouwers, maar ook externe ontwerp bureaus krijgen helaas nauwelijks tegenspel. Ook in Beek kon de projectontwikkelaar zijn bouwplannen voor het Kastanjedal-De Geest op de rails zetten met hulp van de gemeente en provincie. Dat die plannen voor de bouw van villa's het einde zou betekenen van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) ter plekke, was bij velen in het dorp, bewoners, betrokken partijen, waaronder ook politici, niet

Het Kastanjedal in Beek, dat grenst aan De Geest, is deels uit de Ecologische Hoofdstructuur gehaald. foto Flip Franssen

bekend. Dat is hen niet te verwijten omdat projectontwikkelaars momenteel de dienst uitmaken in de ruimtelijke ordening van Nederland.

Immers, het rijk heeft zich teruggetrokken. Beslissingen die normaal

op landelijk niveau door het ministerie van VROM genomen werden, worden nu op de tafel gelegd van de lokale bestuurder. Waar VROM voorheen houvast bood met deskundigheid, controle en de handhaving van de Wet Ruimtelijk

bouwplannen

echt beschermen

ke Ordening, wordt in de praktijk deze taak overgenomen door projectontwikkelaars en woningcorporaties. Deze adviseren de lokale overheden voor de korte termijn en dus voor de eigen markt en winst. Onderzoek naar de huidige kwaliteit van het gebied, begrenzingen van de EHS, effecten op milieu, vergrijzing, leefbaarheid etc.

vindt steeds vaker niet of nauwelijks meer plaats. Dat is onbegrijpelijk. Wie in een kwetsbare omgeving zoals De Geest wil bouwen moet eerst alle ruimtelijke en functionele kwaliteiten van het gebied beoordelen. Er moet ook worden nagedacht over de kwaliteit van de openbare ruimte op termijn. Het

gaat om rentmeesterschap. Helaas ontbreekt het binnen Ubbergen aan voldoende kennis op dit terrein. Wij pleiten ervoor dat hogere instanties hun verantwoordelijkheid nemen. Het zou al mooi zijn als de gemeentelijke dienst van Nijmegen een kleine kern als Ubbergen op sleeptouw zou kunnen nemen. Ubbergen moet groter gaan denken en geen ad hoc beleid uitvoeren. Er is een lange termijn visie nodig. De stuwwal is namelijk een landschappelijk monument dat van landelijk belang is.

Er zou daarom een algeheel beleid voor de gehele stuwwal vanaf Wageningen tot aan Kleef moeten worden ontwikkeld. Reeds meerdere keren hebben burgers die hun omgeving nu eenmaal het beste kennen, alarm geslagen over de aantasting van landschap, natuur en monumenten, zoals de stuwwal. Er zijn diverse burgerinitiatieven ontwikkeld. Er is al enkele malen gepleit voor een duurzaam bescherming van de stuwwal. De burgergroepen hebben de Gelderse gedeputeerde Co Verdaas ook al eens opgeroepen een leidende rol te spelen bij de bescherming van de stuwwal. Hij onderschrijft ook het belang hiervan, maar is helaas nog niet in echt in actie gekomen. Het zou van inzicht en moed getuigen wanneer de gemeente Ubbergen een keuze maakt voor behoud en ontwikkeling van de natuurlijke status van de stuwwal ter plekke. Nergens elders in Nederland komt dit type landschap voor.

Dit unieke en bijzondere landschap met zijn kenmerkende waterhuishouding, te zien in beekjes en bronnen, met uitzonderlijke flora en fauna, trekt vele toeristen, natuurliefhebbers, wandelaars en scholieren naar Beek. Daar ligt de toekomst voor dit gebied, als het nog niet te laat is.

Joep van Baars, Johan Loermans, Karin van der Pas, Ton Thus, namens Werkgroep Stuwwal, Wijkcomité Oost in Nijmegen en De Bomenstichting.